

OBSAH

Předmluva autora k českému vydání.....	5
Slovo úvodem	7
ÚVOD	9
1. SOUČASNÉ MODELY VZTAHU CÍRKVE A STÁTU.....	15
1.1. Modely v politických vědách	15
1.2. Pluralismus modelů vztahu mezi církví a státem a jejich kulturní kontext.....	17
1.3. Církev jako instituce a zájmová skupina	20
1.4. Modely vztahu církve a státu v Evropské unii	24
1.4.1. Model separace	24
1.4.2. Model konfesního státu	27
1.4.3. Model autonomie a spolupráce.....	32
1.5. Schéma vzniku modelu vztahu církve a státu.....	35
2. HISTORICKO-KULTURNÍ PODMÍNKY VZTAHU CÍRKVE A STÁTU V ČESKÉ REPUBLICE	37
2.1. Rekatolizace Čech a Moravy po třicetileté válce	38
2.1.1. Prostředky rekatolizace – angažovanost státní moci.....	39
2.1.2. Bezprostřední důsledky rekatolizace	44
2.1.3. Rekatolizace v kolektivní paměti Čechů	47
2.2. Josefinismus.....	50
2.2.1. Zdroje a cíle josefínských reforem.....	50
2.2.2. Podoby spravování církve státní mocí	55
2.2.3. Důsledky josefinismu	60

2.3. Církev a stát v době národního obrození	62
2.3.1. Etapy a podoby národního obrození.....	63
2.3.2. Církevní politika vídeňských vlád v letech 1792–1848	65
2.3.3. Postoj duchovenstva k obrozeneckému hnutí.....	67
2.3.4. Palacký a nová vize národa	70
2.4. Sekularizace v letech 1848–1914.....	78
2.4.1. Zdroje sekularizace.....	78
2.4.2. Politický katolicismus	86
2.4.3. Náboženství prožívané novým způsobem – katolická moderna	90
2.5. Církev v utvářejícím se státě – doba první republiky.....	92
2.5.1. Náboženství a církve v názorech Tomáše Garrigua Masaryka.....	92
2.5.2. Vznik nových církví.....	97
2.5.3. Konfesní právo první republiky	99
2.5.4. Pokusy zavést odluku církve a státu	102
2.5.5. Vztahy s Apoštolským stolcem	104
2.6. Církev pronásledovaná státem – doba komunistických vlád	105
2.6.1. Podoby pronásledování církve.....	106
2.6.2. Postoje katolíků vůči pronásledování a indoktrinaci státem ..	110
2.6.3. Vztahy státu s Apoštolským stolcem	116
2.6.4. Důsledky pronásledování církve	118

3. SOUČASNÉ KONFESNÍ PRÁVO ČESKÉ REPUBLIKY..... 121

3.1. Politický a společenský kontext vytváření nového konfesního práva.....	121
3.2. Ústavní záruky náboženské svobody.....	124
3.3. Záruky náboženské svobody v mezinárodních smlouvách.....	125
3.4. Zákonné regulace činnosti církví a náboženských společností	127
3.4.1. Registrace církví a právní subjektivita právnických osob	129
3.4.2. Manželské a rodinné právo	130
3.4.3. Církevní školy, teologické fakulty a katecheze ve školách.....	132
3.4.4. Financování církví a návrat církevního majetku	133
3.5. Smlouvy mezi církvemi a orgány státní moci.....	139

4. POKUSY O KONKORDÁTNÍ ÚPRAVY.....	141
4.1. Význam konkordátního systému	141
4.2. Dřívější smlouvy s Apoštolským stolcem	144
4.2.1. Konkordát 1221–1222.....	144
4.2.2. Smlouva o solní pokladně (1630).....	145
4.2.3. Konkordát z roku 1855	146
4.2.4. <i>Modus vivendi</i> z roku 1928.....	148
4.3. Konkordát v kontextu zákonodárství Evropské unie.....	150
4.3.1. Prameny konfesního práva v Evropské unii.....	151
4.3.2. Institucionální vztahy mezi katolickou církví a Evropskou unií.....	153
4.3.3. Zásady vytváření právních norem.....	154
4.3.4. Záruky náboženské svobody v evropském právu.....	155
4.3.5. Vztah Evropské unie k legislativě členských států	158
4.4. Smlouva mezi Českou republikou a Apoštolským stolcem z roku 2002.....	158
4.4.1. Vztahy mezi Apoštolským stolcem a Českem v desetiletí po sametové revoluci	158
4.4.2. Vyjednávání mezi vládou České republiky a Apoštolským stolcem	161
4.4.3. Obsah smlouvy.....	164
4.4.4. Problémy s ratifikací smlouvy	166
4.4.5. Debata kolem smlouvy	170

5. DETERMINANTY BUDOUCÍCH VZTAHŮ MEZI CÍRKVÍ A STÁTEM..... 187

5.1. Přeměny ve společnosti a ve státě	187
5.1.1. Sekularizační procesy.....	187
5.1.2. Vztah hlavních politických stran ke konfesní otázce	202
5.1.3. Demokratické změny	218
5.2. Změny v církvi	236
5.2.1. Sebe prezentace církve a její přijímání v letech 1989–2014....	236
5.2.2. Pokusy vytvořit sociální program	240
5.2.3. Nový přístup k dědictví Jana Husa.....	245
5.2.4. Církevní debata o novém způsobu fungování	247

ZÁVĚR.....	251
Kalendář.....	257
Bibliografie.....	269
Příloha – Smlouva mezi Českou republikou a Svatým stolcem o úpravě vzájemných vztahů	291
Seznam zkratk.....	299
Seznam tabulek a schémat	301
Jmenný rejstřík	303